Από το Συναξάρι - Ο άγιος Ντάνσταν αρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 19 Μαΐου, 2018

19 Μαΐου

Ο άγιος Ντάνσταν (Dunstan) γεννήθηκε περί το 924 στο Μπάλτονσμπόρω, κοντά στο Γκλάστονμπέρυ. Ο πατέρας του, Χέορσταν, ήταν ευγενής Σάξονας από τη Δύση και η μητέρα του, Σύνεθριθ, που διήγε βίο αγίας, έλαβε θαυματουργικά την πρόρρηση της δόξας στην οποία εκλήθη ο γιος της.

Η εκπαίδευση του παιδιού ανατέθηκε σε ιρλανδούς μοναχούς που διέμεναν στο Γκλάστονμπέρυ. Το παιδί έδειξε αγάπη για τη μάθηση σε όλους τους τομείς της γνώσης, κυρίως όμως μια φλογερή ευσέβεια. Αφού χειροτονήθηκε στους κατώτερους βαθμούς της ιερωσύνης, εισήλθε στην υπηρεσία του θείου του, Έθελχελμ, αρχιεπισκόπου Καντερβουρίας, και κατόπιν στην αυλή του βασιλιά Έθελσταν. Κάποιοι αυλικοί, φθονώντας τις εύνοιες των οποίων έχαιρε ο νέος κληρικός, τον κατηγόρησαν ότι μελετούσε την ειδωλολατρική γραμματεία και τη μαγεία, έτσι εγκατέλειψε την αυλή και κατέφυγε στο Γουίντσεστερ, κοντά στον επίσκοπο Έλφεγκε, με τον οποίο είχε συγγένεια.

Υπό την επίδραση του τελευταίου, ο Ντάνσταν έγινε μοναχός και χειροτονήθηκε ιερέας. Αποσύρθηκε τότε στον Γκλάστονμπέρυ, για να ζήσει ως ερημίτης, κοντά στο μοναστήρι που ήταν τότε ερειπωμένο. Η αγιότητα του βίου του άρχισε να ακτινοβολεί στην περιοχή και η Έθελφλαντ, ανεψιά του βασιλιά, ο οποίος πεθαίνοντας της άφησε τη μεγάλη περιουσία του, λάβαινε αφειδώς τις συμβουλές του.

Μετά τον θάνατο του Έθελσταν, ο νέος ηγεμόνας Εδμόνδος Α’ (939-946) κάλεσε τον ερημίτη για να τον κάνει ένα από τους προσωπικούς του συμβούλους. Η εύνοια αυτή γέννησε εκ νέου συκοφαντίες που κατέληξαν στην απομάκρυνσή του. Μετά από ένα ατύχημα στο κυνήγι, από το οποίο σώθηκε εκ θαύματος, ο βασιλιάς, συνειδοτοποιώντας ότι αιτία ήταν η άδικη έξωση του Ντάνσταν, τον τοποθέτησε ηγούμενο στο μοναστήρι του Γκλάστονμπέρυ, το οποίο ανακαίνισε και ίδρυσε στο εσωτερικό του μία σχολή (943).

Ο άγιος Ντάνσταν οργάνωσε τη μονή ακολουθώντας αυστηρά τον Κανόνα του αγίου Βενεδίκτου και φρόντισε να ανεγερθούν μία εκκλησία και τα μοναστικά οικήματα.

Όμως δύο μόλις χρόνια αργότερα, ο Εδμόνδος δολοφονήθηκε και ο διάδοχός του Έντρεντ ανακάλεσε τον άγιο για να τον κάνει πρωθυπουργό του. Επιδεικνύοντας στο αξίωμα αυτό μία βαθιά επίγνωση του χριστιανικού προορισμού του βασιλείου, ο Ντάνσταν εμπέδωσε τη βασιλική αυθεντία, εκρίζωσε τα κατάλοιπα του παγανισμού, ανοικοδόμησε κατεστραμμένες από τις εισβολές εκκλησίες και ενέπνευσε την αυστηρή τήρηση των ιερών Κανόνων σε εκκλησιαστικά ζητήματα.

Κατά τη διάρκεια των εννέα χρόνων διακυβέρνησής του, αρνήθηκε δύο φορές να γίνει αρχιεπίσκοπος, θεωρώντας ότι όφειλε να ολοκληρώσει το έργο του. Τούτο, ωστόσο, διακόπηκε από τον θάνατο του βασιλιά Έντρεντ (955) και την ανάρρηση στον θρόνο του Έντβιγκ, ενός ανθρώπου διεφθαρμένου και πολέμιου των μεταρρυθμίσεων που είχε θεσπίσει ο άγιος. Κυνηγημένος από τη μνησικακία μιας από τις ερωμένες του βασιλιά, ο άγιος ηγούμενος αναγκάστηκε να καταφύγει στη Φλάνδρα, στη μονή Μπλαντίνιουμ, κοντά στη Γάνδη, όπου είχε τον χρόνο να μελετήσει σε βάθος τη μοναστική κίνηση που προήλθε από το Κλυνύ.

Η εξορία αυτή, ωστόσο, είχε σύντομη διάρκεια. Περί τα τέλη του 957, οι Μέρκιοι και Νορθάμβριοι, απηυδισμένοι από τις παρεκτροπές του Έντβιγκ, τον εξεδίωξαν και τοποθέτησαν επικεφαλής του βόρειου βασιλείου τον αδελφό του Έντγκαρ. Ο τελευταίος φρόντισε να χειροτονηθεί επίσκοπος του Γουόρτσεστερ ο Ντάνσταν και τον επόμενο χρόνο τού προσάρτησε την επισκοπική έδρα του Λονδίνου (959).

Όταν ο Έντγκαρ έμεινε μονάρχης μετά τον θάνατο του Έντβιγκ, τοποθέτησε χωρίς χρονοτριβή τον άγιο αρχιεπίσκοπο Καντερβουρίας και πρωθιεράρχη του βασιλείου της Αγγλίας (21 Οκτ. 960/961). Αφού έλαβε στη Ρώμη το πάλλιον από τον πάπα Ιωάννη ΙΑ’, ο οποίος τον έκανε λεγάτο του, ο Ντάνσταν τοποθέτησε ικανούς επισκόπους και καθηγουμένους επικεφαλής επισκοπών και μονών, μεταξύ των οποίων ανακαίνισε ένα μεγάλο αριθμό, μερίμνησε να εφαρμόζονται δίκαιοι νόμοι και οργάνωσε ιεραποστολές στη Σκανδιναβία.

Παρά την έντονη αυτή δραστηριότητα, δεν μειώθηκε καθόλου το ενδιαφέρον του για την αντιγραφή χειρογράφων και για όλα τα είδη των τεχνών, έτσι που θεωρείται προστάτης πολλών τεχνών και επαγγελμάτων (σιδηρουργών, χρυσοχόων, κοσμηματοπωλών, μουσικών κλπ.).

Η πολιτική αυτή δραστηριότητα σφραγίστηκε με την επίσημη στέψη του βασιλιά Έντγκαρ στο Μπαθ το 973. Δύο χρόνια αργότερα, ο βασιλιάς πέθανε και με την επιρροή του αγίου Ντάνσταν ανήλθε στον θρόνο ο πρωτότοκος γιος του Εδουάρδος. Όταν ο τελευταίος έπεσε θύμα συνομωσίας (976), ο άγιος Ντάνσταν αποσύρθηκε στην Καντερβουρία, και μόνο σπάνια έβγαινε από εκεί, όπως κατά την ανακομιδή των λειψάνων του αγίου Εδουάρδου στο αββαείο του Σέιφτσμπουρυ. Πέρασε τα τελευταία χρόνια του στην προσευχή, ενθαρρύνοντας την ίδρυση σχολείων και

μοναστηριών και διδάσκοντας ο ίδιος στην Καθεδρική Σχολή, όταν δεν ήταν απασχολημένος στην κατασκευή καμπανών ή στην αντιγραφή χειρογράφων. Προειδοποιημένος από το όραμα ενός αγγέλου, παρέδωσε την ψυχή του στον Θεό την Κυριακή 19 Μαΐου του 988.

Η τιμή του αγίου αυτού που είχε κυριαρχήσει στην εκκλησιαστική και πολιτική ζωή του 10ου αιώνα διαδόθηκε γρήγορα στον λαό και ο τάφος του στο Καντέρμπουρυ έγινε εθνικός τόπος προσκυνήματος, μέχρι την καταστροφή του στα 1508.

(Από το βιβλίο: "Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας", υπό Ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου. Μάϊος. Εκδόσεις "ΙΝΔΙΚΤΟΣ".

(Πηγή ηλ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org)